

AH ARMEHANDBOK

MARINEN 1969
SERIE 5e –
MOTORTORPEDBÅTSLAG

UNDER ARBETE

WWW.ARMEHANDBOK.SE

**SERIE 5e – Motortorpedbåtslag
Version 1.0**

Denna sida är medvetet lämnad tom

MARINEN 1969
SERIE 5e –
MOTORTORPEDBÅTSLAG

Förord

Denna del behandlar mobiliseringstabell M, serie 5
vilket omfattar motortorpedbåtslag 1969.
Förbanden mobiliseras av Flottan.

/Jan Sjöberg Uppsala 2022

INFORMATION

Detta dokument är fortfarande under bearbetning.

/Jan Sjöberg Uppsala 2022

Marinens Emblem

Flottans Emblem/Kustartilleriets Emblem

Källmaterial/Information

I.

Huvudkällor

Ia) Marinstaben – Sektion 3

- Mobiliseringstabell M – Giltig fr o m 1969-07-01
- Serie 5 – Underhålls- samt basförband

Mobiliseringstabell M 1969

Serie 5

540 sidor

Ib) Krigsarkivet

- Marinstaben – Sektion 3
- Marinstaben – Sektion 4
- Örlogsbas Syd
- Örlogsbas Väst
- Örlogsbas Ost
- Örlogsbas Nedre Norrlandskusten
- Marinkommando Gotland (MKG)

Ic) Bilder

- Bildägare/Copyright/källa anges vid varje bild

Id) Övriga/Övrigt/Noter

- Annan källa/arkiv/person anges inom notförteckning markerat med ***X**

II.

Upphovsrätt

- Information om upphovsrätt och ansvarsförhållande
 - *Detta dokument skyddas av svensk upphovsrätt och får inte utan tillstånd kopieras, varken helt eller delvis.
 - *Material inom detta dokument (bilder, text, grafik och fotografier) får inte kopieras utan uttryckligt tillstånd från armehandbok.se.
 - *Armehandbok.se ansvarar inte för eventuella tekniska, typografiska eller faktafel som uppstått.
 - *Armehandbok.se ansvarar inte för direkta eller indirekta skador som uppstår genom användning av den information som tillhandahålls genom denna skrift.
 - *Armehandbok.se ansvarar inte för direkta eller indirekta skador som uppstår genom användning av denna skrift.
 - *Innehållet i denna skrift uppdateras kontinuerligt och ändringar kan ske utan att detta meddelas.
 - *Ändringar avseende villkoren för användning av denna skrift kan komma att införas utan förvarning och användandet av skriften i sig betraktas som ett godkännande av vid var tid gällande villkor.
 - *Kontaktinformation, besök hemsidan ”www.armehandbok.se”.

© Jan Sjöberg Uppsala 2022

III.

Organisationsöversikter samt Kartbilder

- Organisationsöversikter är utförda i programmet ”RFFlow” och har ”**Inte**” strikt följt någon officiell militärt reglementerad mall för dessa.

Alla organisationsöversikter är individuellt utförda med symbol/text och dess betydelse går att utläsa i texten utan någon mall eller tabell till hjälp.
- Kartbilder är utförda i programmet ” [Military Map - Plan your Mission](#)” och har ”**Inte**” strikt följt någon officiell militärt reglementerad mall för dessa.

IV.

Hemligt och annan känslig information

- Statsmakten har påtagligt de senaste åren skärpt kraven på vad som fortfarande måste vara hemligt med nu rådande omvärldssituation. Mobiliseringstabell – M från 1969 är maskad från känsliga uppgifter och det medför ett stort merarbete för arkivpersonalen då dessa måste innan beställaren får tillgång kopiera allt material, maskera och sen skriva ut materialet på nytt och samla detta i en egen kartong för visning i läsesal på nya krigsarkivet. Huvudfokus kommer att ligga på organisation av förbanden och om det är lämpligt kan viss övrig information tilläggas.

V.

Tack

- Stort tack går till krigsarkivets personal som under alla år jag har besökt arkivet alltid på bästa sätt hjälp och försett mig med intressant information och i synnerhet stort tack till 1.Arkivarie Ingrid Karlsson som hjälpte mig med mobiliseringstabell M.

VI.

Ändringslogg

Datum	Aktivitet
2022-04-16	Skapande av grunddokument
2022-07-19	Slutfört version 1.0

VII. Flottans Grader

I mobiliseringstabell M anges efter varje befattning en 2-ställig kod som indikerar grad.

Grad	Befattning
Flaggmän	
01	Amiral *1
02	Viceamiral/Konteramiral
Regementsofficer	
03	Kommendör/Kommendör 1. Graden
04	Kommendörkapten 1. Graden
05	Kommendörkapten 2. Graden
Kompaniofficer	
06	Kapten
07	Löjtnant
08	Fänrik
Underofficer	
12	Förvaltare
13	Flaggunderofficer
14	Underofficer 2. Graden
Underbefäl	
23	Högbåtsman/Förste Högbåtsman
24	Furir
25	Vice Korpral/Korpral
Menig	
32	Menig/Sjöman *2
Övriga	
99	Civil krigsplacerad man/kvinna *3

***1:**

Graden Amiral (01) är förbehållen Hans Majestät Konungen Gustaf VI Adolf (1950-1973).

***2:**

I sammanställningen används inte denna kod. Om inget annat anges skall befattning förutsättas vara en menig soldat/sjöman. Det finns 2 olika nivåer på menig soldat:

- 2. Klass Sjöman
- 3. Klass Sjöman

***3:**

Denna befattning indikerar en krigsplacerad civil man/kvinna. Troligtvis innehar personen en liknande befattning i fredstid alternativt ur en frivilligorganisation typ Lottakåren.

VIII.

Förkortningar

Förkortning	Klartext	Förkortning	Klartext
MKG	MilitärKommando Gotland		

IX.

Innehållsförteckning

1. Marinens Krigsorganisation – Motortorpedbåtslag
2. Styrkesammanställning
3. Motortorpedbåtslag
 - 3a. Motortorpedbåtslag (Fastland)
 - 3b. 6. Motortorpedbåtslag (MKG)
4. Bilaga
 - Flottans mobiliseringsorter

1.

Marinens Krigsorganisation – Översikt

Motortorpedbåtslag

Motortorpedbåtslag – Fastland

1. Motortorpedbåtslag
2. Motortorpedbåtslag
3. Motortorpedbåtslag
4. Motortorpedbåtslag
5. Motortorpedbåtslag

Motortorpedbåtslag – MKG

6. Motortorpedbåtslag

2.

Styrkesammanställning

Motortorpedbåtslag

Förband	Summa: ^{*1}
Motortorpedbåtslag	
1. Motortorpedbåtslag	83
2. Motortorpedbåtslag	83
3. Motortorpedbåtslag	83
4. Motortorpedbåtslag	83
5. Motortorpedbåtslag	83
6. Motortorpedbåtslag	71
Totalsummering:	486

Not

***1:**

Ovanstående summeringar av personal innehåller inga personalreserver men dessa kan uppgå mellan 10-25% av organiseringsstyrkan.

Dessa reserver utgör av:

a) Mobiliseringsreserv

Vid mobilisering förväntas det uppstå vakanser av olika skäl och det finns en fördefinierad övertalighet av personal som inrycker till mobiliseringsplatsen. Efter slutförd mobilisering skickas överblivet antal soldater till depå och används som personalersättningsreserv. Skulle det vara en större personalbrist än tillgänglig mobiliseringsreserv får förbandschefen via ordinarie personalersättningsrutin begära ersättningspersonal ur depåförband.

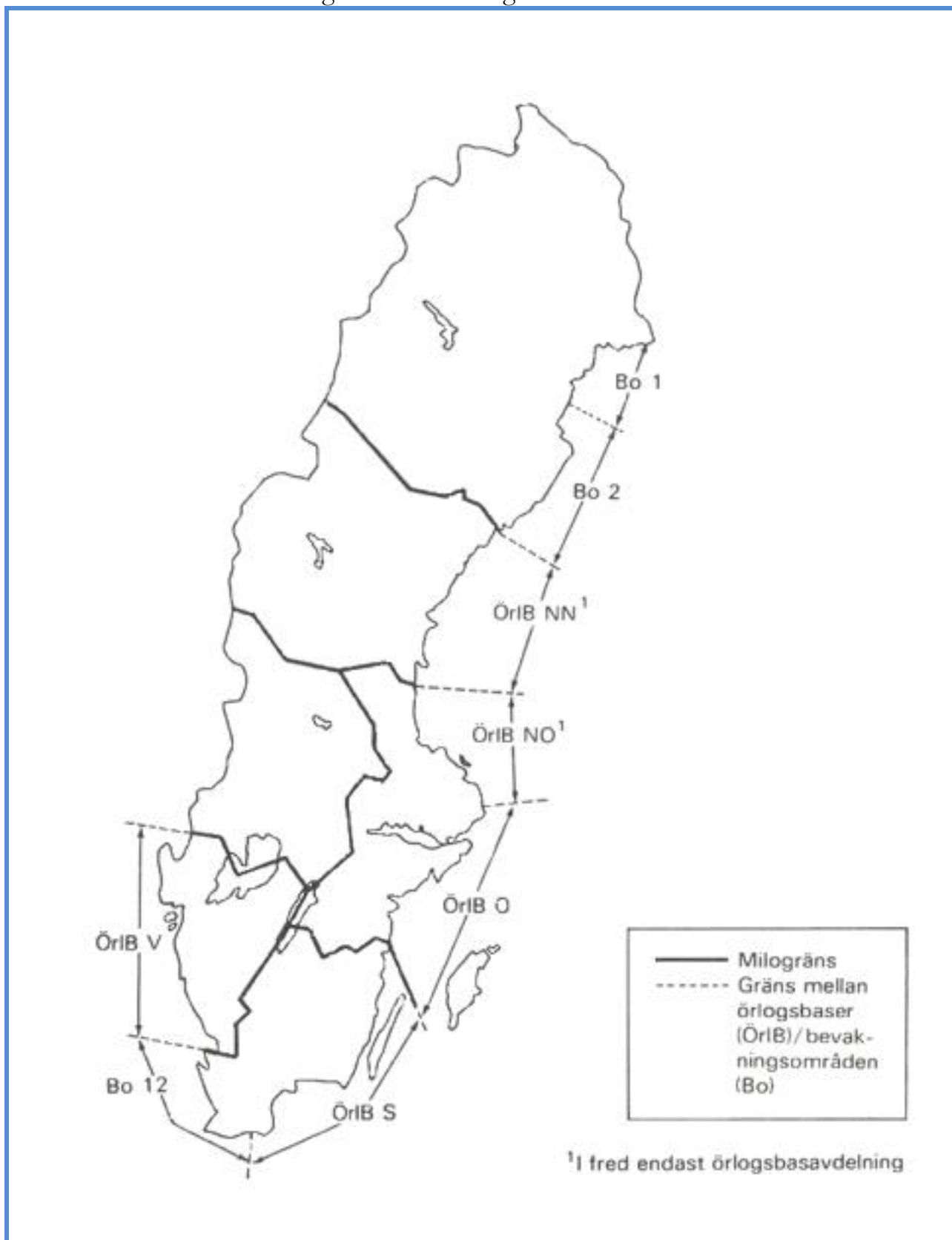
b) Personalersättningsreserv

Den personal som inte är krigsplacerad i ett fältförband mobiliserar vid ett depåförband och användas som personalersättningsreserv vid förluster och avgångar. Vid behov sker även utbildning av personalen vid depån efter mobilisering.

3.

Motortorpedbåtslag

Karta 1 – Flottans huvudsakliga förband samt gränser

Not

***1:** Inom Örlogsbas S, Kalmar Län (med Öland) finns även Bevakningsområde 9 (Bo9).

3a.

Motortorpedbåtslag – Fastland

»»»

Organisations- och uppgiftsbeskrivning – Motortorpedbåtslag

(enligt Marinstaben 1969)

1. Organisation

Ett motortorpedbåtslag (mtblag) utgör tillsammans med fasta anordningar på den plats, där laget är grupperat, en motortorpedbåtsbas. Laget är ett rörligt landgrupperat förband och kan med egna fordon genomföra gruppering till annan förberedd grupperingsplats.

Lagchefen är enligt militärbefälhavarens bestämmande underställd chef örlogsbas, chef bevakningsområde eller chef basbataljon/baskompani. Lagchefen lyder vad gäller sjöoperativ verksamhet under chefen för den motortorpedbåtsdivision, vilket laget i första hand betjänar.

2. Uppgifter

Huvuduppgift

Motortorpedbåtslag ombesörjer den bastjänst som erfordras för att säkra operationsdugligheten för en division motortorpedbåtar om fyra alternativt fem fartyg.

Huvuduppgiften innebär att motortorpedbåtslaget:

- * Ombesörjer transport av vissa förnödenheter från underhållsanstalter och förser motortorpedbåtar med ammunition (torpeder, minor, artilleri- och handvapenammunition), skeppsteknisk materiel (reservdelar), livsmedel, drivmedel, vatten mm.
- * Utför reparationer av vapen- och skeppsteknisk materiel, motorbyten, klargör torpeder samt förbereder och deltar i arbetet med ombestyckning mellan torped/minversion.
- * Ombesörjer förläggning, förplägnad och sjukvård för divisionens personal.

Övriga uppgifter

Motortorpedbåtslag skall även kunna utföra:

- * Anordna stabsplats med expedition och sambandscentral, som är gemensam för motortorpedbåtsdivisionsstab och laget.
- * Utföra maskering av fordon och materiel.
- * Svara för egen inte bevakning samt samordna yttre bevakning och åtgärder för försvar av grupperingsplatsen med lokalförsvarsförband.
- * Svara för skyddstjänsten inom basen samt bistå till basens förlagda motortorpedbåtar beträffande skyddstjänst.
- * Biträda motortorpedbåt vid krigsförtöjning.

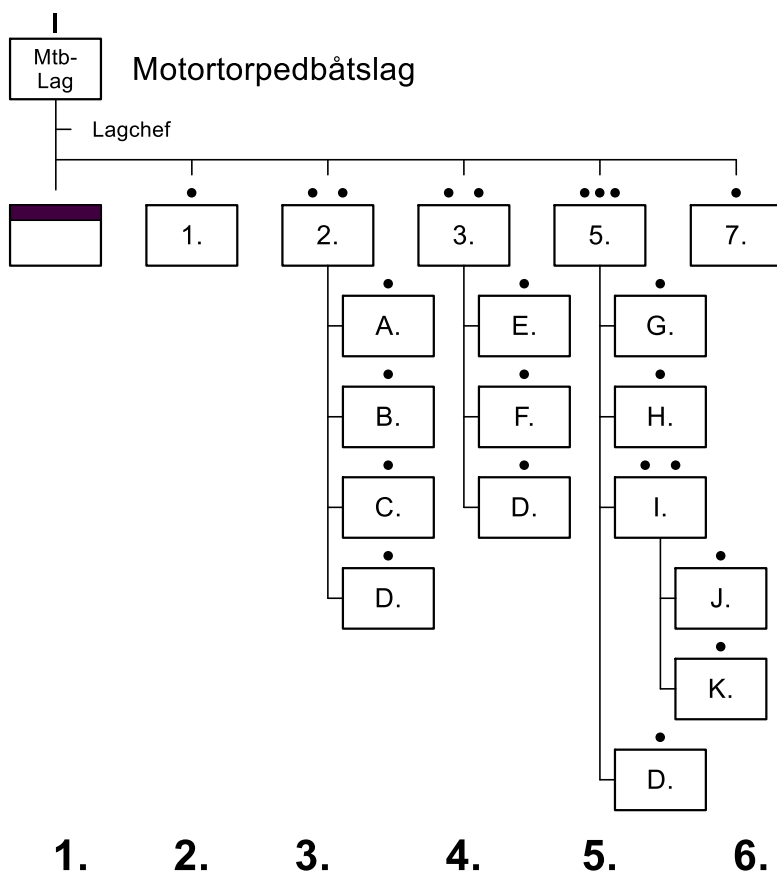
»»»

Not

Motortorpedbåtar är snabba och lätta fartyg, saknar möjlighet att förlägga besättningen ombord och behöver en bas att operera ifrån samt kunna fylla på sina förråd.

Motortorpedbåtslaget säkrar uthålligheten, förplägar och förlägger besättningen.

Laget skall även kunna reparera, serva samt kunna ändra båtarnas vapensystem d.v.s ändra båten mellan torped och minversion.

Motortorpedbåtslag

- 1. Lagstab
- 2. 1. Stabsgrupp
- 3. **2. Tygtropp**
 - A. Torped/Mingrupp B. Artillerireparationsgrupp
 - C. Telereparationsgrupp D. Fordonsgrupp
- 4. **3. Fartygsreparationstropp**
 - E. Verkstadsgrupp F. Maskinarbetsgrupp
- 5. **5. Trosspluton**
 - G. Arbetsgrupp H. Bevakningsgrupp I. Intendenturtropp
 - J. Kokgrupp K. Förrådsgrupp
- 6. 7. Sjukvårdsgrupp

Motortorpedbåtslag

- Lagchef (06)

Lagstab

- Lagintendent (07)
- Lagingenjör (07)
- Lagläkare (07)

1. Stabsgrupp

- Gruppchef (13) (tillika Lagadjutant)
- Kryptotekniker (14)
- Skyddstekniker (14)
- Krigskassör (14)
- 2st Radiotelegrafist
- Motorcykelförare
- Skrivbiträde
- Bilförare
- 2st Lastbilsförare
- Bussförare

2. Tygtropp

- Troppchef (13) (tillika Gruppchef/Torped- och Mingrupp)

Torped- och Mingrupp

- (Gruppchef tillika Troppchef/2. Tygtropp)
- Torpedhantverkare (23)
- Torpedhantverkare (24)
- 2st Torpedhantverkare

Artillerireparationsgrupp

- Gruppchef (24)

Telereparationsgrupp

- Gruppchef (13)
- Telehantverkare (24)
- 2st Telehantverkare

Fordonsgrupp

- 4st Lastbilsförare

3. Fartygsreparationstropp

- Troppchef (13)

Verkstadsgrupp

- Förman (99)
- 2st Motormontör (99)
- Skeppshantverkare (25)
- Svetsare
- Plåtslagare
- Elektriker

Maskinarbetsgrupp

- Gruppchef (24)
- 2st Motorman

Fordonsgrupp

- 4st Lastbilsförare

5. Trosspluton

- Plutonchef (13)

Arbetsgrupp

- Gruppchef (23)
- 6st Handräckning

Bevakningsgrupp

- Gruppchef (23)
- 8st Kulsprutepistolsskytt

Intendenturtropp

- Troppchef

Kokgrupp

- Gruppchef (24) (tillika Kock)
- 3st Kock
- 2st Hovmästare
- 6st Handräckning

Förrådsgrupp

- Förrådsman (25)

Fordonsgrupp

- 2st Lastbilsförare
- Tankbilsförare

7. Sjukvårdsgrupp

- Gruppchef (24) (Sjukvårdare)
- 2st Sjukvårdare

Not

3a1. 1. Motortorpedbåtslag

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
1. Motortorpedbåtslag	Ö	46	309	83	*1, *2

Not

***1:**

1. Motortorpedbåtslag underställs motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
1. Motortorpedbåtslag	

***2:**

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt ***3:**

Nummer	Mobiliseringsplats 1
309	Spillersboda

***3:**

1. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

***4:**

1. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

3a2. 2. Motortorpedbåtslag

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
2. Motortorpedbåtslag	S	15	630	83	*1, *2, *3, *4

Not

***1:**

Motortorpedbåtslag underställs motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
2. Motortorpedbåtslag	

***2:**

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt ***4:**

Nummer	Mobiliseringsplats 1
630	Lister

***3:**

2. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

***4:**

2. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

3a3. 3. Motortorpedbåtslag

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
3. Motortorpedbåtslag	Ö	47	311	83	*1, *2, *3, *4

Not

***1:**

Motortorpedbåtslag underställs motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
3. Motortorpedbåtslag	

***2:**

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt ***4:**

Nummer	Mobiliseringsplats 1
311	Hargshamn

***3:**

3. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

***4:**

3. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

3a4. 4. Motortorpedbåtslag

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
4. Motortorpedbåtslag	Ö	46	336	83	*1, *2, 3, *4

Not

***1:**

Motortorpedbåtslag underställs motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
4. Motortorpedbåtslag	

***2:**

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt ***4:**

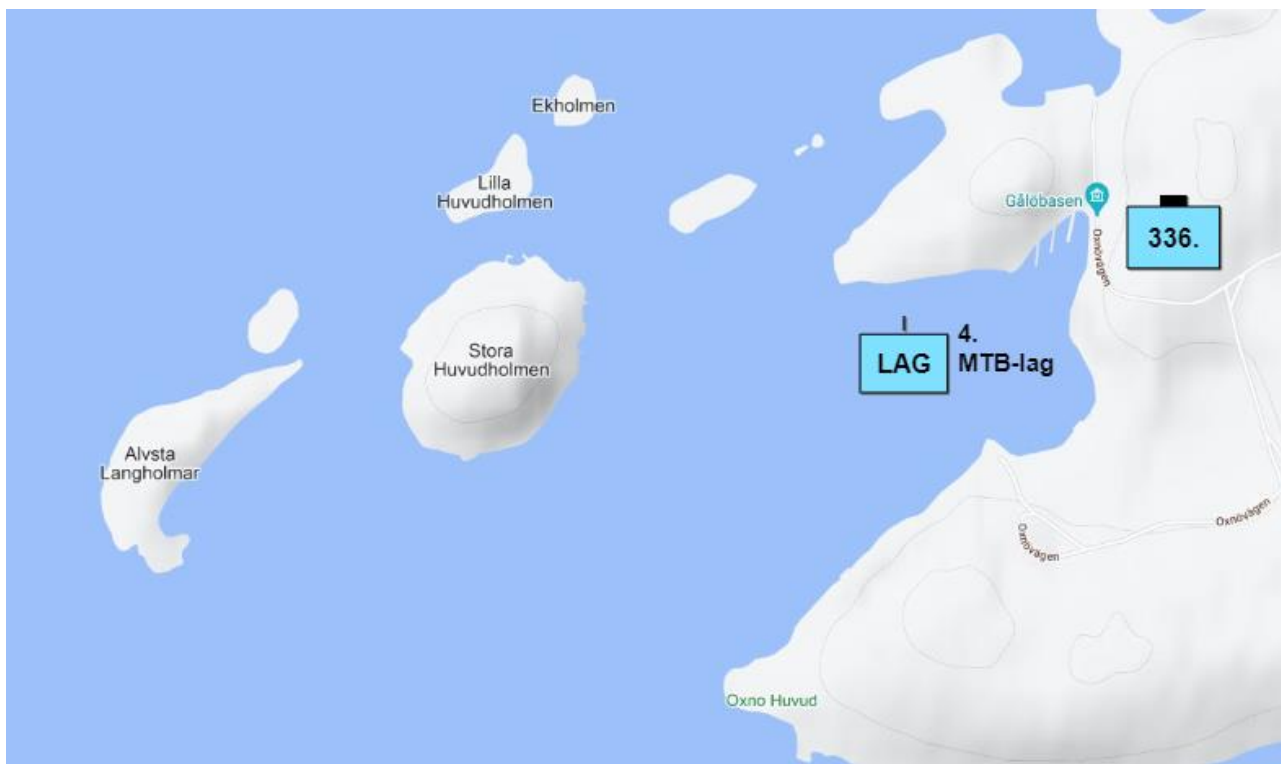
Nummer	Mobiliseringsplats 1
336	Oxnö/Gålö

***3:**

4. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

***4:**

4. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

3a5. 5. Motortorpedbåtslag

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
5. Motortorpedbåtslag	S	18	621	83	*1, *2, *3, *4

Not

***1:**

Motortorpedbåtslag underställs motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
5. Motortorpedbåtslag	

***2:**

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt ***4:**

Nummer	Mobiliseringsplats 1
621	Bergkvara

***3:**

5. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

***4:**

5. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

3b. 6. Motortorpedbåtslag (MKG)

6. Motortorpedbåtslag har en avvikande organisation gentemot förband placerade på fastlandet. Följande faktorer påverkar detta:

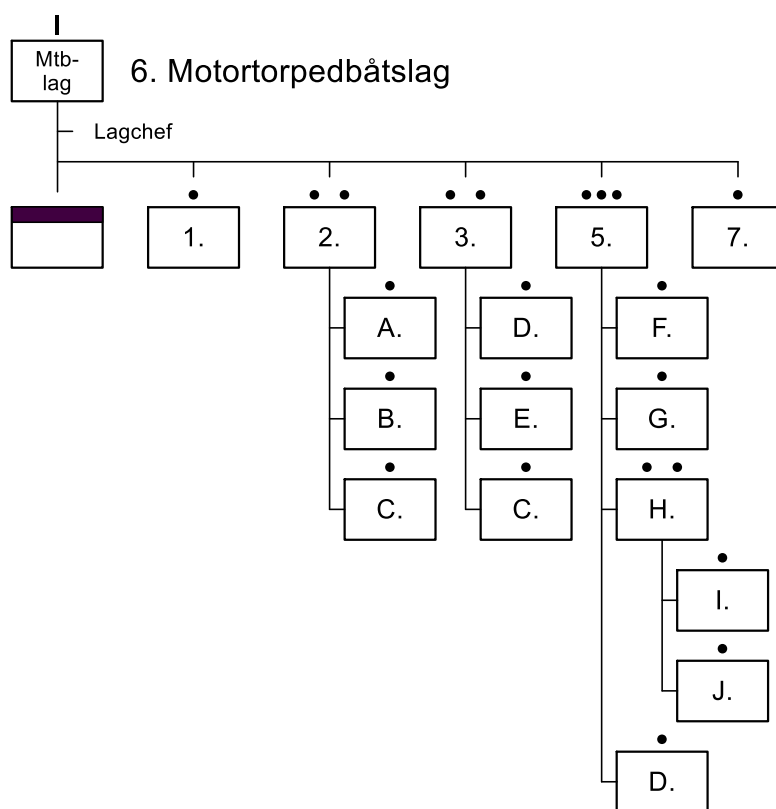
- Ingen motortorpedbåtsdivision är ständigt placerad inom MKG i händelse av krig.
- Vid behov grupperas temporärt motortorpedbåtsdivision inom MKG från fastlandet och utför stridsuppdrag för att sedan återvända.

Geografiskt sett är Gotlands Nordöstra del intressant att placera snabba motortorpedbåtar. Från Gotland kan attackuppdrag ske mot Sovjetiska fartyg som utlöper från hamnar i Baltikum som t.e.x Ventspils, Liepaja, Riga, Klaipeda samt Finska-viken. Med den utökade radartäckningen på Gotland med införande av marinens kustspaningsradarstationer samt flygvapnets lågspaningsradarstationer går det att få kvalificerade spaningsunderlag över Östra delen av Östersjön.

Organisatoriskt skiljer sig förbandet på dessa punkter mot fastlandsgrupperade:
(6. MTB-lag vs 1.-5. MTB-lag)

- Utökad stabsgrupp (14st Soldater – 12st Soldater)
- Mindre verkstadstropp (7st Soldater – 14st Soldater)
- Mindre fartygsreparationstropp (12st Soldater – 15st Soldater)
- Mindre trosspluton (31st Soldater – 35st Soldater)

Uppdragsbeskrivning gäller som för övriga motortorpedbåtslag.

1. 2. 3. 4. 5. 6.

6. Motortorpedbåtslag

- 1. Lagstab
- 2. 1. Stabsgrupp
- 3. **2. Tygtropp**
 - A. Artilleri/Mingrupp B. Telereparationsgrupp C. Fordonsgrupp
- 4. **3. Fartygsreparationstropp**
 - D. Verkstadsgrupp E. Maskinarbetsgrupp
- 5. **5. Trosspluton**
 - F. Arbetsgrupp G. Bevakningsgrupp H. Intendenturtropp
 - I. Koktrossgrupp J. Förrådsgrupp
- 6. 7. Sjukvårdsgrupp

Motortorpedbåtslag

- Lagchef (06)

Lagstab

- Lagintendent (07)
- Lagingenjör (07)
- Lagläkare (08)

1. Stabsgrupp

- Gruppchef (14)
- Skyddstekniker (14)
- Krigskassör (14)
- Stabsfurir (24)
- 2st Radiotelegrafist
- Motorcykelförare
- Skrivbiträde
- Bilförare
- 4st Lastbilsförare
- Bussförare

2. Tygtropp

- Troppchef (14) (tillika Gruppchef/Telereparationsgrupp)

Artilleri- och Mingrupp

- Guppchef (24)

Telereparationsgrupp

- (Gruppchef tillika Troppchef/2. Tygtropp)
- Telehantverkare (24)
- 2st Telehantverkare

Fordonsgrupp

- 2st Lastbilsförare

3. Fartygsreparationstropp

- Troppchef (13) (Lagmaskinist tillika Gruppchef/Verkstadsgrupp)

Verkstadsgrupp

- (Gruppchef/Troppchef)
- 2st Motormontör (99)
- Plåtslagare
- Elektriker

Maskinarbetsgrupp

- Gruppchef (24)
- 2st Motorman

Fordonsgrupp

- 4st Lastbilsförare

5. Trosspluton

- Plutonchef (13)

Arbetsgrupp

- Gruppchef (13)
- 6st Handräckning

Bevakningsgrupp

- Gruppchef (23)
- 8st Kulsprutepistolskytt

Intendenturtropp

- Troppchef (14)

Koktrossgrupp

- Gruppchef (24) (Kock)
- 2st Kock
- 2st Hovmästare
- 3st Handräckning

Förrådsgrupp

- Förrådsman (25)

Fordonsgrupp

- Kranterrängbilsförare
- 2st Lastbilsförare
- Tankbilsförare

7. Sjukvårdsgrupp

- Gruppchef (24) (Sjukvårdare)
- 2st Sjukvårdare

Not

Förband	Milo	Fo	Mob-plats	Pers	Anmärkning
6. Motortorpedbåtslag	MKG	70	552	71	*1, *2

Not

*1:

6. Motortorpedbåtslag är underställt motortorpedbåtsdivision:

Förband	Betjäna Motortorpedbåtsdivision
6. Motortorpedbåtslag	N/A

*2:

Mobiliseringsplats för personal, se även under kapitel 4a samt *4:

Nummer	Mobiliseringsplats 1
552	Valleviken

*3:

6. Motortorpedbåtslag betjäna underställd motortorpedbåtsdivision.

*4:

6. Motortorpedbåtslag mobiliseringsplats.

4. Bilaga

Flottans mobiliseringsplatser

”

Förteckning över flottans mobiliseringsplatser 1

Fl Org nr H 3024 22/5-1969

Bifogad förteckning över flottans mobiliseringsplatser 1 fastställs att gälla fr o m den 1/7-1969. Motsvarande förteckning, marinorder F nr H 55 den 28/12-1967, upphör att gälla fr o m nämnda datum (förstöres).

”

Dokumentet redovisar de mobiliseringsplatser som skall gälla fr o m 1969-07-01. Tabellerna byggs enligt följande exempel:

Namn	Nummer	Mobpl 1 Typ	Fo	Inställelseangivelse
Luleå	108	B	63	Inställelse Mjölkuddskolan. Avstigning järnvägsstation Notviken, därifrån biltransport.
1	2	3	4	5

Förtydligande:

- 1: Namn på mobiliseringsplatsen.
- 2: Nummer på mobiliseringsplatsen.
- 3: Typ av mobiliseringsplats, ingen vägledning ges rörande betydelsen av bokstav.
- 4: Inom vilket försvarsområde mobiliseringsplatsen är placerad.
- 5: Hur och var inställelse skall ske samt med eventuella transporter.

Not

Not 1:

Mobiliseringsplats 1 ”Mobpl 1” är den plats personalen skall samlas på. Utrustning, d.v.s den plats som förbandets utrustning är förvarad på är styrd via en annan nummerserie (4-siffrig) och är benämnd ”Mobpl 2” och redovisas inte här.

Not 2:

Endast mobiliseringsplatser för motortorpedbåtslag visas i sammanställningen.

Flottans mobiliseringsplatser 301 - 399

Namn	Nummer	Mobpl 1 Typ	Fo	Inställelseangivelse
Spillersboda	309	*2	46	Inställelseplats skolan Spillersboda. Avstigning järnvägsstation Norrtälje, alternativt Stockholm C. Buss från Norrtälje alternativt Jarlapan/Stockholm.
Hargshamn	311	*2	47	Inställelseplats busshållplats Hargshamn. AB-Län. Avstigning järnvägsstation Norrtälje, Rimbo, Uppsala. Därifrån buss.
Oxnö/Gälö	336	B	46	Inställelseplats busshållplats V Bondäng, Gälö, AB-Län. Avstigning järnvägsstation Stockholm C. Buss från Skanstull.

Not

***2:**

Ur inre förband

Flottans mobiliseringsplatser 501 - 599

Namn	Nummer	Mobpl 1 Typ	Fo	Inställelseangivelse
Valleviken	552	-	70	Busshållplats Valleviken, Rute. Om Ni vistas på fastlandet, inställ Er på Oxelösunds färjestation.

Flottans mobiliseringsplatser 601 - 699

Namn	Nummer	Mobpl 1 Typ	Fo	Inställelseangivelse
Bergkvara	621	D	18	Inställelseplats Lotsutkiken Bergkvara. Buss från Kalmar eller Karlskrona till Bergkvara.
Lister	630	B	15	Inställelseplats Listershuvud busshållplats. Avstigning järnvägsstation Sölvesborg. Därifrån buss.

Denna sida är medvetet lämnad tom

MARINEN 1969

SERIE 5e –

MOTORTORPEDBÅTSLAG

UNDER ARBETE

För mer information:

Besök

WWW.ARMEHANDBOK.SE

© JAN SJÖBERG 2022

SERIE 5e – Motortorpedbåtslag
Version 1.0

AH ARMEHANDBOK